

det altsaa deraf at være klart, at Lovforslaget gaar ud fra en Gensidighed eller en Partifidhed. Som den anden Bidsfarelse vil jeg ansee den, at man troer, at der her hersker et Hemmelighedsfuldhedsystem, som overholdes med den yderste Strængthed (Ja! Ja!). Jeg troer imidlertid at kunne forstikke, at det ikke er saa; i mit Bekjendtskab kjender jeg Ingen, der lægger Skjul paa sine Erklæringer; at der muligvis kan være en enkelt Embedsmand, der overordentlig strengt overholder Bestemmelserne i den 8de Paragraph af Forordningen af 15de December 1820, skal jeg ikke modstige, men jeg troer, at Anvendelsen deraf er i Virkeligheden yderst sjelden (Nei!). Sagen er i sig selv ganske naturlig; thi Ingen, hvad enten han hylder Offentlighedens Princip eller ikke, skyter om at gjøre sig stor Umage for at holde det hemmeligt, som han dog isorveien veed, ikke kan holdes hemmeligt. At dette er Tilfældet, maa Enhver kunne overtøye sig om, som blot vil see hen til den lange Bei, sige Sager have at passere; Gangen er i Almindelighed den, at man begynder med at indhente Sognekorsstanderskabernes eller andre Communalraaders Erklæring; disse bestaae af 6, 8 eller flere Personer, som ikke ere bundne ved nogen som helst Taushedspligt. Ansøgningen gaar derpaa til Underøvrighedens Erklæring, og bliver journaliseret og affrevet og yderligere behandlet paa Contoirtet af 4 til 5 eller flere Personer, hvoraf Ingen er bunden ved nogen Taushedspligt; derpaa gaar den til Overøvrigheden, hvor vi gjenfinde den samme Behandling, den samme Styrke af Contoirpersonalet og den samme Frihed for Taushedspligt, og ender maaskee omsider i et Ministerium, hvis Contoirer pleie at være ikke mindre stærkt besatte. Hvor meget der nu efter alt dette kan være blevet tilbage af den dybe Hemmelighed, vil jeg henstille til Forsamlingen at anstille Betragtning over. Vil man nu imidlertid her til sige: Ja, naar § 8 i Forordningen af 15de December 1820 ikke har mere at betyde, hvorfor skal man da ikke ligesaa godt affkaste den og sætte den foreslaaede Lov istedet derfor; saa maa jeg først bemærke, at, om man ogsaa uden synderlig Skade kunde ophæve den omhandlede Bestemmelse i Forordningen af 1820 og sætte

den foreslaaede Lovs §§ 1 og 3 i dens Sted, saa troer jeg dog paa ingen mulig Maade, at § 2, som netop er den væsentligste Deel af hele Loven, kan optages; og dernæst vil jeg tillade mig at bringe i Erindring, hvad en æret Taler allerede paa den forrige Rigsdag gjorde opmærksom paa, at hvad enten Betydningen er stor eller liden, saa bør man ikke gjøre Indrømmelse til en Opinion, som man selv finder er urigtig, og ikke gjøre sig selv den Indrømmelse at stemme for et Lovforslag, som man finder det behageligt og beqvemest at stemme for, som det seer bedre ud at sige Ja til, end Nei, men som man dog maa indrømme, medfører skadelige Conseqventer. Lader man Tingene vedblive at gaae den Gang, den hidtil er gaaet, saa troer jeg, at det sjeldent vil være vanskeligt at komme til Kundskab om nogen Øvrigheds Erklæring. Man vil jo maaskee sige, det er en meget ufuldkommen Form at komme til Kundskab derom; ja, jeg indrømmer, at det er en ufuldkommen Maade, men man maa erindre, at det kun er paa denne ufuldkomne Maade, at begge Parter kunne komme til at stee lige Nei, at det kun er paa denne Maade, at den anden Part, der maaskee bestaaer af mange Personer, kan faae samme lette Udgang til at lære at kjende Erklæringerne, som Andragerne selv, og det maa jo for os være Hovedsagen. Desuden vilde det for mig være en afgjørende Grund til at stemme mod Loven, at den tidligere gjentagende har været forelagt her; den var for paa den grundlovgivende Rigsforsamling, og den blev i forrige Session ganske i dens nuværende Skikkelse omhyggelig drøftet og forkastet, og jeg vilde ansee det for en yderst skadelig Conseqvent, om det her blev Praxis, at man hver Gang, der kom en ny Rigsdag, som bestaaer af andre Medlemmer, søgte at faae en Lov frem igjen, der var forkastet tidligere, uden at Sagen selv i Mellemtiden i mindste Maade havde forandret sig. Jeg vil derfor haabe, at denne Sag maa friske samme Skabne paa denne Rigsdag, som paa den forrige.

Alberti: Det forekommer mig, at i de Foredrag, der allerede ere hørte om denne Sag, er forbigaaet den egentlige og væsentlige Anledning for Lovforslaget, idetmindste den Anled-